

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Вищого навчального закладу
Укоопспілки «Полтавський універ-
ситет економіки і торгівлі»

18 квітня 2019 року № 88-Н

Форма № П-2.03

Кафедра правознавства

**ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БАНКРУТСТВА»**

з підготовки здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти

Галузь знань	08 Право <i>(код і назва)</i>
Спеціальність	081 Право <i>(код і назва)</i>
Освітня програма	Право <i>(назва)</i>

Полтава 2022 рік

Укладач програми:

Олег КУЛЬЧІЙ – к.ю.н., доцент, доцент кафедри правознавства
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Програма навчальної дисципліни «Правове регулювання банкрутства»
обговорена і схвалена на засіданні кафедри правознавства,
протокол засідання кафедри від 29 серпня 2022 р. № 1.

Завідувач (начальник) кафедри правознавства,
д. ю. н., професор

_____ Галина ЛАВРИК
(підпис)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми «Право»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 081 «Право»
д. ю. н., професор

_____ Галина ЛАВРИК
(підпис)

Анотація навчальної дисципліни

Інститут банкрутства є відносно відособленою частиною галузі господарського права і невід'ємною ознакою правової системи держави з ринковою економікою. Значення цього правового інституту складно переоцінити, однак найбільше воно актуалізується під час загострення кризових явищ у національній економіці.

Основним призначенням цього інституту в українському законодавстві визначають: вивільнення ринку від суб'єктів, нездатних вести господарську діяльність ефективно; захист інтересів неплатоспроможного боржника шляхом здійснення досудових та судових процедур, передбачених законодавством про банкрутство; захист інтересів кредиторів шляхом здійснення провадження у справах про банкрутство; захист інтересів працівників боржника під час провадження у справах про банкрутство.

Відтак, чимало аспектів цього правового інституту має безпосереднє відношення до різних аспектів антикризового управління підприємством, захисту прав різних учасників правовідносин, у тому числі держави. Інститут банкрутства є комплексним правовим інститутом (на думку частини дослідників – підгалуззю) галузі господарського права, а, відтак, складовою частиною системи права України і тісно пов'язаний та взаємодіє з іншими його галузями (господарським процесуальним, цивільним, трудовим тощо).

Предметом навчальної дисципліни «Правове регулювання банкрутства» є система суспільних відносин, що виникають у зв'язку з відкриттям провадження у справі про банкрутство щодо боржника, застосуванням заходів, спрямованих на відновлення його платоспроможності або ліквідацію, а також відносини, що виникають у зв'язку з фактичною неплатоспроможністю боржника, що дає підстави для застосування заходів досудової санації.

Мета вивчення навчальної дисципліни полягає у засвоєнні здобувачами системних знань щодо поняття та призначення процедури банкрутства, порядку провадження окремих судових процедур, спрямованих як на відновлення платоспроможності боржника, так і на його ліквідацію.

Зміст навчальної дисципліни розкривається у таких темах: Поняття інституту банкрутства. Виникнення та розвиток процедур банкрутства та вчень про банкрутство. Джерела правового регулювання відносин щодо провадження у справах про банкрутство. Загальна характеристика процедури банкрутства відповідно до законодавства України. Правове становище учасників провадження у справі про банкрутство. Заходи, спрямовані на запобігання банкрутству боржника. Позасудові процедури відновлення платоспроможності боржника. Провадження у справах про банкрутство. Загальна характеристика судових процедур,

що застосовуються до боржника під час провадження у справі про банкрутство. Розпорядження майном боржника. Судові процедури, спрямовані на відновлення платоспроможності боржника. Банкрутство як юридичний факт. Ліквідаційна процедура. Особливості банкрутства окремих категорій суб'єктів підприємницької діяльності. Відновлення платоспроможності фізичної особи.

Annotation of educational discipline

The institution of bankruptcy is a relatively separate part of the branch of economic law and is an inherent feature of the legal system of a market economy state. It is difficult to overestimate the importance of this legal institution, but it is most relevant during the aggravation of crisis phenomena in the national economy.

The main purpose of this institution in the Ukrainian legislation is defined as: freeing the market from entities unable to effectively carry out economic activities; protecting the interests of an insolvent debtor through pre-trial and trial procedures under bankruptcy law; protecting the interests of creditors through bankruptcy proceedings; protecting the interests of employees of the debtor in the course of bankruptcy proceedings.

Therefore, many aspects of this legal institution are directly related to various aspects of crisis management, protection of the rights of various participants of legal relations, including the state. Bankruptcy Institute is a complex legal institute (in the opinion of some researchers - a sub-branch) branch of commercial law, and therefore a component of the system of law of Ukraine and is closely related and interacts with its other branches (economic procedural, civil, labor, etc.).

The subject of the discipline "Legal regulation of bankruptcy" is a system of social relations arising in connection with the initiation of bankruptcy proceedings against the debtor, the application of measures aimed at restoring its solvency or liquidation, as well as relations arising from the actual insolvency of the debtor, which gives grounds for the application of pre-trial rehabilitation.

The purpose of the discipline is to provide the students with systemic knowledge of the concept and purpose of bankruptcy proceedings, the procedure of implementation of individual judicial procedures aimed at both the restoration of the debtor's solvency and its liquidation.

The content of the discipline is disclosed in the following topics: The concept of the institution of bankruptcy. The emergence and development of bankruptcy procedures and bankruptcy doctrines. Sources of legal regulation of relations in bankruptcy proceedings. General characteristics of bankruptcy proceedings in accordance with the legislation of Ukraine. The legal position of participants in bankruptcy proceedings. Measures aimed at preventing the bankruptcy of the debtor. Extrajudicial procedures to restore the solvency of

the debtor. Proceedings in bankruptcy cases. General characteristics of court procedures applied to a debtor in the course of bankruptcy proceedings. Disposal of the debtor's property. Court procedures aimed at restoring the debtor's solvency. Bankruptcy as a legal fact. Liquidation proceedings. The specifics of bankruptcy for certain categories of business entities. The restoration of an individual's solvency.

Zusammenfassung der Ausbildungsdisziplin

Das Institut des Konkurses ist ein relativ eigenständiger Teil des Handelsrechts und ein integraler Bestandteil des Rechtssystems einer Marktwirtschaft. Die Bedeutung dieses Rechtsinstituts kann gar nicht hoch genug eingeschätzt werden, aber in Zeiten der Krise in der Volkswirtschaft ist es besonders wichtig.

Der Hauptzweck dieses Rechtsinstituts im ukrainischen Recht besteht darin, den Markt von Unternehmen zu befreien, die nicht in der Lage sind, ihre Geschäfte effektiv zu führen; die Interessen eines zahlungsunfähigen Schuldners durch vorgerichtliche und gerichtliche Verfahren zu schützen, die das Konkursrecht vorsieht; die Interessen der Gläubiger durch das Konkursverfahren zu schützen; die Interessen der Arbeitnehmer des Schuldners während des Konkursverfahrens zu schützen.

Somit stehen viele Aspekte dieses Rechtsinstituts in unmittelbarem Zusammenhang mit verschiedenen Aspekten des Krisenmanagements von Unternehmen und dem Schutz der Rechte der verschiedenen Parteien von Rechtsbeziehungen, einschließlich des Staates. Das Konkursinstitut ist ein komplexes Rechtsinstitut (nach Ansicht einiger Forscher - eine Unterbranche) des Wirtschaftsrechts und somit ein integraler Bestandteil des ukrainischen Rechtssystems, das eng mit seinen anderen Zweigen (Handelsverfahren, Zivilrecht, Arbeitsrecht usw.) verbunden ist und mit ihnen interagiert.

Gegenstand des Fachgebiets "Rechtliche Regelung des Konkurses" ist das System der sozialen Beziehungen, die im Zusammenhang mit der Eröffnung des Konkursverfahrens gegen den Schuldner, der Anwendung von Maßnahmen zur Wiederherstellung seiner Zahlungsfähigkeit oder seiner Liquidation entstehen, sowie die Beziehungen, die im Zusammenhang mit der tatsächlichen Zahlungsunfähigkeit des Schuldners entstehen, die zur Anwendung von vorgerichtlichen Sanierungsmaßnahmen führt.

Ziel des Studiums dieses Fachs ist es, den Studierenden systematische Kenntnisse über den Begriff und den Zweck des Konkursverfahrens sowie über die Durchführung bestimmter gerichtlicher Verfahren zur Wiederherstellung der Zahlungsfähigkeit und der Liquidation des Schuldners zu vermitteln.

Der Inhalt des Fachs wird in den folgenden Themenbereichen vermittelt: Der Begriff des Konkurses. Entstehung und Entwicklung der Konkursverfahrens.

ren und der Konkursdoktrinen. Quellen der rechtlichen Regelung der Beziehungen im Konkursverfahren. Allgemeine Merkmale des Konkursverfahrens in Übereinstimmung mit der Gesetzgebung der Ukraine. Rechtsstellung der Teilnehmer am Konkursverfahren. Maßnahmen zur Verhinderung des Konkurses des Schuldners. Außergerichtliche Verfahren zur Wiederherstellung der Zahlungsfähigkeit des Schuldners. Verfahren in Konkursfällen. Allgemeine Beschreibung der gerichtlichen Verfahren, die während des Konkursverfahrens gegen den Schuldner durchgeführt werden. Verfügung über das Vermögen des Schuldners. Gerichtliche Verfahren zur Wiederherstellung der Zahlungsfähigkeit des Schuldners. Der Konkurs als rechtliche Tatsache. Das Liquidationsverfahren. Besonderheiten des Konkurses bestimmter Kategorien von Wirtschaftssubjekten. Wiederherstellung der Zahlungsfähigkeit einer natürlichen Person.

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Правове регулювання банкрутства» укладена відповідно до освітньо-професійної програми Право підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право», розробленої на підставі стандарту вищої освіти зі спеціальності 081 Право галузі знань 08 Право для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 20 липня 2022 року № 643.

Предметом навчальної дисципліни «Правове регулювання банкрутства» є сукупність суспільних відносин, що виникають у зв'язку відкриттям провадження у справі про банкрутство щодо боржника, застосуванням заходів, спрямованих на відновлення його платоспроможності або ліквідацію, а також відносини, що виникають у зв'язку з фактичною неплатоспроможністю боржника, що дає підстави для застосування заходів досудової санації.

Мета вивчення навчальної дисципліни полягає у засвоєнні студентами системних знань щодо поняття та призначення процедури банкрутства, порядку провадження окремих судових процедур, спрямованих як на відновлення платоспроможності боржника, так і на його ліквідацію.

Програмні компетентності відповідно до освітньо-професійної програми:

загальні:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 01);
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 03);
- здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК 07);
- здатність розробляти проекти та управляти ними (ЗК 10);

спеціальні (фахові, предметні):

- здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності (СК 01);
- здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію (СК 06);
- здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності (СК 09);
- здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією (СК 13);
- здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості (СК 15).

Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми:

– оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання (РН 01);

– проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження (РН 03);

– обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи (РН 06).

– дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв’язання (РН 07)

– оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності (РН 08);

– генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг (РН 09);

– проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв’язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу (РН 12);

– обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування (РН 14).

– інтегрувати необхідні знання та розв’язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності (РН 17)

Навчальна дисципліна є **вибірковою** у відповідності до навчального плану.

Форма підсумкового контролю знань – **ПМК (залік)**.

ПРОГРАМНИЙ ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОЦЕДУРИ БАНКРУТСТВА. ПРАВОВЕ СТАНОВИЩЕ УЧАСНИКІВ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ ПРО БАНКРУТСТВО

Тема 1. Поняття інституту банкрутства. Виникнення та розвиток процедур банкрутства та вчень про банкрутство.

Загальна характеристика правових відносин із неспроможності особи виконати свої майнові зобов'язання. Неспроможність у системі права та законодавства. Поняття та соціально-економічне значення інституту банкрутства. Поняття конкурсного провадження та його виникнення. Конкурсне провадження у Стародавньому Римі. Історія виникнення та розвитку конкурсного провадження на території сучасної України. Конкурсний процес у царській Росії. Радянський конкурсний процес.

Розвиток сучасного законодавства про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом в Україні після здобуття незалежності.

Тема 2. Джерела правового регулювання відносин щодо провадження у справах про банкрутство.

Загальна характеристика джерел регулювання відносин щодо відновлення платоспроможності особи або визнання її банкрутом. Характеристика законодавства про банкрутство як частини господарського (цивільного) права економічно розвинених країн.

Основні джерела правового регулювання відносин, пов'язаних з відкриттям провадження у справах про банкрутство та здійсненням провадження у справі.

Місце законодавства про неспроможність (банкрутство) у системі права у країнах з ринковою та перехідною економікою.

Загальна характеристика норм, що регулюють відносини у справах про банкрутство, їх місце та взаємодія з нормами інших галузей законодавства та інститутами цивільного права.

Інституційне регулювання відносин неспроможності. Роль органів держави у регулюванні відносин щодо відновлення платоспроможності та банкрутства.

Стан розвитку законодавства про банкрутство в Україні та його реформування. Досвід іноземних країн для розвитку законодавства у сфері про банкрутство.

Міжнародні документи у сфері неспроможності. Принципи Світового банку і Рекомендації Міжнародного валютного фонду щодо регулювання процедур банкрутства.

Тема 3. Загальна характеристика процедури банкрутства відповідно до законодавства України.

Поняття неплатоспроможності та банкрутства. Правова природа неспроможності (банкрутства). Принципи відносин неспроможності (банкрутства). Ознаки та принципи банкрутства.

Правове регулювання відновлення платоспроможності або визнання його банкрутом як підгалузь господарського права. Загальна характеристика порядку провадження у справі про банкрутство.

Грошові зобов'язання. Мораторій на задоволення грошових вимог кредиторів. Судові процедури, що застосовуються під час провадження у справі про банкрутство.

Види банкрутства. Поняття та ознаки прихованого, умисного, фіктивного банкрутства.

Тема 4. Правове становище учасників провадження у справі про банкрутство.

Загальна характеристика учасників провадження у справі про банкрутство: боржник, кредитори, арбітражний керуючий та інші учасники провадження та заінтересовані особи. Види кредиторів (забезпечені, конкурсні, поточні).

Характер відносин між учасниками у справі про банкрутство, правове положення та статус боржника, кредиторів, арбітражного керуючого та інших учасників таких відносин.

Роль, склад та функції зборів і комітету кредиторів.

Арбітражний керуючий як окремий і важливий учасник справи про неспроможність згідно із законодавством України. Загальна характеристика функцій арбітражного керуючого у різних процедурах провадження у справі про банкрутство. Особи, які можуть арбітражними керуючими та їх повноваження. Винагорода та відшкодування витрат арбітражного керуючого.

Порядок набуття статусу арбітражного керуючого відповідно до законодавства України. Єдиний реєстр арбітражних керуючих України.

Контроль за діяльністю арбітражних керуючих. Відповідальність арбітражних керуючих. Страхування відповідальності арбітражного керуючого.

Саморегульвна організація арбітражних керуючих.

Суб'єкти відносин неспроможності у різних країнах світу (порівняльний аналіз).

Тема 5. Заходи, спрямовані на запобігання банкрутству боржника. Позасудові процедури відновлення платоспроможності боржника.

Ознаки банкрутства суб'єкта господарювання, за наявності яких слід вживати заходів із запобігання банкрутству боржника.

Заходи щодо запобігання банкрутству боржника та позасудові процедури. Санація боржника до відкриття провадження у справі про банкрутство.

Зміст і ефективність заходів із запобігання банкрутству боржника.

Фінансова допомога боржнику, суб'єкти надання, її розмір, умови надання, повернення. Санація боржника до відкриття провадження у справі про банкрутство як система заходів із відновлення платоспроможності боржника.

Зміст організаційно-господарських, управлінських, інвестиційних, технічних, фінансово-економічних і правових заходів як санаційних заходів стосовно боржника. План санації боржника, строки дії процедур, спрямованих на недопущення неплатоспроможності боржника.

МОДУЛЬ 2. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СУДОВИХ ПРОЦЕДУР ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ ПРО БАНКРУТСТВО

Тема 6. Провадження у справах про банкрутство.

Підвідомчість, підсудність, підстави для відкриття провадження у справі про банкрутство. Заява про відкриття провадження у справі про банкрутство та прийняття її судом. Суб'єкти звернення із заявою про відкриття провадження у справі про банкрутство, вимоги до заяв кредитора, боржника.

Випадки та умови звернення боржника до суду із заявою про відкриття провадження у справі про банкрутство, відповідальність за ухилення. Підстави для відмови у прийнятті, повернення та відкликання заяви про відкриття провадження у справі про банкрутство, правові наслідки.

Відзив боржника. Відкриття провадження у справі про банкрутство.

Підготовче засідання господарського суду. Ухвала суду про відкриття провадження у справі про банкрутство та її зміст.

Правові наслідки відкриття провадження у справі про банкрутство. Відмова у відкритті провадження у справі про банкрутство та її наслідки. Розгляд позовних вимог конкурсних кредиторів до боржника.

Забезпечення вимог кредиторів. Мораторій на задоволення вимог кредиторів. Визнання недійсними правочинів боржника.

Правонаступництво у справі про банкрутство.

Тема 7. Загальна характеристика судових процедур, що застосовуються до боржника під час провадження у справі про банкрутство. Розпорядження майном боржника.

Розпорядження майном боржника. Санація (відновлення платоспроможності) боржника. Ліквідація банкрута. Припинення провадження у справі про банкрутство.

Введення процедури розпорядження майном боржника. Права, обов'язки та відповідальність розпорядника майна.

Виявлення кредиторів і осіб, які мають бажання взяти участь у санації боржника. Заяви конкурсних і забезпечених кредиторів з вимогами до боржника.

Попереднє засідання господарського суду. Реєстр вимог кредиторів: форма та порядок його ведення. Порядок включення вимог кредиторів до реєстру. Вимоги поточних кредиторів до боржника.

Загальні збори кредиторів. Комітет кредиторів. Компетенція зборів кредиторів. Компетенція комітету кредиторів.

Закінчення процедури розпорядження майном.

Тема 8. Судові процедури, спрямовані на відновлення платоспроможності боржника.

Поняття процедури санації. Введення процедури санації боржника. Наслідки винесення ухвали про введення процедури санації боржника.

Права, обов'язки та відповідальність керуючого санацією. Заходи з відновлення платоспроможності боржника.

План санації боржника, порядок його розгляду та схвалення кредиторами.

Збільшення статутного капіталу боржника.

Продаж у процедурі санації майна боржника як цілісного майнового комплексу. Відчуження у процедурі санації майна боржника шляхом заміщення активів. Продаж у процедурі санації частини майна боржника.

Звіт керуючого санацією, наслідки його розгляду комітетом кредиторів, судом.

Тема 9. Банкрутство як юридичний факт. Ліквідаційна процедура.

Банкрутство як юридичний факт. Функції господарського суду в ліквідаційній процедурі. Повноваження ліквідатора.

Визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури. Наслідки визнання боржника банкрутом. Звільнення працівників боржника. Зберігання документів.

Ліквідаційна маса. Порядок оцінки та продажу майна в провадженні у справі про банкрутство.

Продаж майна на аукціоні. Електронна торгова система. Порядок функціонування електронної торгової системи. Авторизовані електронні майданчики. Порядок оголошення а проведення торгів. Визначення умов продажу.

Скасування аукціону. Визнання недійсним правочину, вчиненого з порушенням порядку підготовки та проведення аукціону. Проблемні питання, що можуть виникати при проведенні аукціону.

Проведення повторного та другого повторного аукціону, зниження початкової ціни. Продаж майна забезпеченому кредитору.

Черговість задоволення вимог кредиторів. Звіт ліквідатора.

Тема 10. Особливості провадження у справах про банкрутство окремих категорій боржників. Провадження у справах про банкрутство, пов'язаних з іноземною процедурою банкрутства

Особливості банкрутства страховиків.

Особливості банкрутства професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків.

Особливості банкрутства боржника, який має зобов'язання за облігаціями за участю адміністратора за випуском облігацій.

Особливості банкрутства небанківських надавачів платіжних послуг.

Особливості банкрутства суб'єкта підприємницької діяльності, який є стороною одного або кількох правочинів, вчинених з посиланням на обов'язковість угоди щодо ліквідаційного нетінгу.

Особливості банкрутства фермерського господарства.

Особливості банкрутства державних підприємств та підприємств, у статутному капіталі яких частка державної власності перевищує 50 відсотків.

Поняття, критерії неплатоспроможності та неспроможності банку, правове регулювання. Особливості відкриття справи щодо неплатоспроможності банку. Національний банк України як державний орган з питань неплатоспроможності банку. Тимчасова адміністрація банку. Підстави та особливості процедури ліквідації банку. Ліквідатор банку. Кредитори банку. Формування пасивів та активів банку, реалізація активів неплатоспроможного банку. Черговість і порядок задоволення вимог до банку. Завершення процедури ліквідації неплатоспроможного банку.

Застосування процедур банкрутства, пов'язаних з іноземною процедурою банкрутства. Надання судової допомоги та здійснення співпраці.

Керуючий іноземною процедурою банкрутства.

Заява про визнання іноземної процедури банкрутства та керуючого іноземною процедурою банкрутства та її розгляд. Надання судової допомоги.

Співпраця з іноземними судами та керуючими іноземною процедурою банкрутства. Координація надання судової допомоги у випадках ускладнення іноземних процедур банкрутства. Особливості виплат.

Тема 11. Відновлення платоспроможності фізичної особи.

Загальна характеристика особливостей провадження у справі про неплатоспроможність фізичних осіб (підстави та порядок відкриття провадження).

Арбітражний керуючий у справах про неплатоспроможність фізичної особи (права, обов'язки, гарантії).

Відкриття провадження у справі про неплатоспроможність фізичної особи та його наслідки.

Реструктуризація боргів боржника – фізичної особи.

Визнання боржника – фізичної особи банкрутом і введення процедури погашення боргів боржника.

Наслідки закриття провадження у справі про банкрутство (звільнення від боргів; обмеження стосовно осіб, визнаних банкрутами).

Провадження у справах про неплатоспроможність окремих категорій фізичних осіб (боржників, зайнятих у сільському господарстві; фізичних осіб – підприємців)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні нормативно-правові акти:

1. Конституція України : станом на 10.08.2015: офіц. текст. К. : Правова єдність; Алерта, 2015. 78 с.
2. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом : у редакції Закону України від від 22.12.2011 № 4212-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 32-33. Ст. 413.
3. Кодекс України з процедур банкрутства від 18.10.2018 № 2597-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2019. № 15. Ст. 74.
4. Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків: Закон України від 30.10.1996 № 448/96-ВР (в редакції Закону № 738-IX від 19.06.2020). *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 51. Ст. 292.
5. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 12.07.2001 № 2658-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 47. Ст. 251.
6. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991 № 1798-XII в редакції Закону № 2147-VIII від 03.10.2017. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 48. Ст. 436.
7. Про заставу: Закон України від 02.10.1992 № 2654-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 47. Ст. 642.
8. Про сільськогосподарську кооперацію: Закон України від 21.07.2020 № 819-IX. *Відомості Верховної Ради України*. 2020. № 52. Ст. 497.
9. Про виконавче провадження: Закон України від 02.06.2016 № 1404-VIII. *Офіційний вісник України*. 2016. № 53. Ст. 1852.
10. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 5. Ст. 30.
11. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25-26 (29.06.2001). Ст. 131.
12. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. *Офіційний вісник України*. 2003. № 11 (28.03.2003). Ст. 462.
13. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40-44. Ст. 356.
14. Про акціонерні товариства: Закон України від 19.09.2008 № 514-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2008. № 50-51. Ст. 384.
15. Про іпотеку: Закон України від 05.06.2003 № 898-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 38. Ст. 313.
16. Про судовий збір: Закон України від 08.07.2011 № 3674-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 14. Ст. 87.
17. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 07.07.2010 № 2453-IV. *Офіційний вісник України*. 2010. № 55/1. Ст. 1900.
18. Про фермерське господарство: Закон України від 19.06.2003

№ 973-IV. *Офіційний вісник України*. 2003. № 29. Ст. 1438.

19. Про затвердження переліку документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.06.1999 № 1172. *Офіційний вісник України*. 1999. № 26. Ст. 69.

20. Про затвердження Порядку погодження умов і порядку проведення санації державних підприємств до порушення провадження у справі про банкрутство за рахунок небюджетних джерел фінансування: Постанова Кабінету Міністрів України від 30.01.2013 № 38. *Офіційний вісник України*. 2013. № 8. Ст. 276.

21. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства: Наказ Міністерства економіки України 19.01.2006 № 14 у редакції Наказу від 26.10.2010 № 1361). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/rada/show/v0014665-06>

22. Про затвердження Положення про Дисциплінарну комісію арбітражних керуючих: Наказ Міністерства юстиції України від 25.09.2019 № 2993/5. *Офіційний вісник України*. 2019. № 80. Ст. 2763.

23. Про затвердження Вимог до форми та порядку ведення реєстру вимог кредиторів у справах про банкрутство (неплатоспроможність): Наказ Міністерства юстиції України від 17.08.2020 № 2778/5. *Офіційний вісник України*. 2020. № 67. Ст. 2186.

24. Про затвердження інформаційних та технологічних карток адміністративних послуг з видачі, переоформлення, видачі дубліката та анулювання свідоцтва про право на здійснення діяльності арбітражного керуючого, що надаються Міністерством юстиції України: Наказ Міністерства юстиції України від 02.03.2020 № 733/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v596-323-13#Text>

25. Порядок функціонування автоматизованої системи «Банкрутство та неплатоспроможність»: Затверджено Наказом Міністерства юстиції України від 18 лютого 2020 року № 594/5. *Офіційний вісник України*. 2020. № 17. Ст. 682.

26. Про затвердження Положення про Кваліфікаційну комісію арбітражних керуючих: Наказ Міністерства юстиції України від 15.09.2019 № 2994/5. *Офіційний вісник України*. 2019. № 80. Ст. 2764.

27. Про затвердження Положення про систему підготовки і перепідготовки осіб, які мають намір здійснювати діяльність арбітражного керуючого, підвищення кваліфікації та перепідготовки арбітражних керуючих, їх підготовки у справах про банкрутство страхових організацій: Наказ Міністерства юстиції України від 13.08.2019 № 2536/5. *Офіційний вісник України*. 2019. № 66. Ст. 2336.

28. Про затвердження Порядку здійснення контролю за діяльністю арбітражних керуючих: Наказ Міністерства юстиції України від

06.12.2019 № 3928/5. *Офіційний вісник України*. 2019. № 99. Ст. 3337.

29.Про затвердження Порядку проведення аналізу фінансово-господарського стану суб'єктів господарювання щодо наявності ознак фіктивного банкрутства, доведення до банкрутства, приховування стійкої фінансової неспроможності, незаконних дій у разі банкрутства: Наказ Міністерства юстиції України від 10.09.2020 № 3105/5. *Офіційний вісник України*. 2020. № 74. Ст. 2371.

30.Про затвердження Порядку розгляду та подання пропозицій господарському суду щодо кандидатур арбітражних керуючих (керуючих санацією, ліквідаторів): Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 05.08.2015 № 921. *Офіційний вісник України*. 2015. № 74. Ст. 2472.

31.Про затвердження Порядку формування і ведення Єдиного реєстру арбітражних керуючих України: Наказ Міністерства юстиції України від 19.09.2019 № 1049/34020. *Офіційний вісник України*. 2019. № 78. Ст. 2711.

32.Про затвердження примірних форм плану санації боржника у справі про банкрутство та плану реструктуризації боргів боржника у справі про неплатоспроможність: Наказ Міністерства юстиції України від 24.10.2019 № 3258/5. URL: <https://minjust.gov.ua/files/general/2021/02/22/20210222170817-93.doc>

33.Про затвердження Порядку складання кваліфікаційного іспиту особами, які мають намір здійснювати діяльність арбітражного керуючого: Наказ Міністерства юстиції України від 13.09.2019 № 2535/5. *Офіційний вісник України*. 2019. № 66. Ст. 2335.

34.Про порядок подання арбітражними керуючими обов'язкових відомостей (інформації): Наказ Міністерства юстиції України від 18.02.2020 № 593/5. *Офіційний вісник України*. 2020. № 17. Ст. 681.

35.Про затвердження Правил ведення діловодства та архіву арбітражного керуючого: Наказ Міністерства юстиції України від 18.02.2020 № 593/5. *Офіційний вісник України*. 2020. № 6. Ст. 189.

36.Положення про автоматизовану систему з відбору кандидатів на призначення арбітражного керуючого у справах про банкрутство: Затвержене Постановою пленуму Вищого господарського суду України 14.07.2016 № 8. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0008600-16#n11>

37.Про судову практику в справах про банкрутство : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 18.12.2009 № 15. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/v0015700-09>.

38.Про деякі питання практики розгляду справ про банкрутство: оглядовий лист Вищого господарського суду України від 25.03.2002 № 01-8/339. *Вісник господарського судочинства*. 2002. № 3. С. 6-10.

39.Про деякі питання, пов'язані з введенням мораторію на задоволення вимог кредиторів згідно з Законом України «Про відновлення

платоспроможності боржника або визнання його банкрутом»: інформаційний лист Вищого господарського суду України від 19.03.2002 № 01-8/307. *Вісник господарського судочинства*. 2002. № 2. С. 4-5.

40. Про порядок виконання судових рішень: Лист Верховного суду України від 27.06.2003 № 1-4/378. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v_378700-03

Основні рекомендовані джерела інформації:

41. Кодекс України з процедур банкрутства від 18.10.2018 № 2597-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2019. № 15. Ст. 74.

42. Банкрутство. Правозастосування та судова практика / упоряд.: Б. М. Грек та ін. К. : Юрінком Інтер, 2007. 304 с.

43. Грек Б. М. Банкрутство. Цивільний та кримінально-правовий аспекти: монографія / Б. М. Грек. Київ : Прецедент, 2006. 303 с.

44. Законодавство і узагальнення судової практики з питань банкрутства : збірник офіційних текстів законів станом на 24 жовт. 2012 р. / упоряд. Ю. І. Руснак. Київ : Центр учб. л-ри, 2012. 420 с.

Додаткові рекомендовані джерела інформації:

45. Белікова Т. В., Воробйова А. А. Еволюція законодавства про банкрутство в Україні. *Бізнес Інформ*. 2021. № 4. С. 54-59. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2021_4_10.

46. Бірюков О. Банкрутство в основних правових системах світу. *Вісник Академії правових наук України*. 2008. № 4. С. 192-201.

47. Бірюков О. Інститут банкрутства в системі права Європейського Союзу. *Юридична Україна*. 2011. № 1. С. 43-46.

48. Бірюков О. М. Транскордонні банкрутства: проблеми і шляхи розв'язання. *Вісник господарського судочинства*. 2008. № 1. С. 138-142.

49. Бобкова А. Г., Татькова З. Ф. Правове регулювання відносин у процедурі банкрутства : навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2006. 152 с.

50. Боднарчук О. І., Плигач Т. О. Інститут банкрутства фізичних осіб у правовій системі України. *Ірпінський юридичний часопис*. 2020. Вип. 2. С. 225-232. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/irpurgr_2020_2_26.

51. Бойко Р. Зміни в отриманні відомостей про банкрутство з єдиного реєстру. *Держзакупівлі*. 2015. № 5. С. 8-11.

52. Будяченко О. М. Актуальні питання визначення складу суб'єктів кримінальної відповідальності за доведення до банкрутства. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія : Юридичні науки. 2021. № 12. С. 74-78. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnjju_2021_12_11.

53. Бутирська І. А. Представництво прокурором інтересів держави у справі про банкрутство. *Держава і право. Юридичні і політичні науки*. 2020. Вип. 88. С. 99-107. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dip_2020_88_12.

54.Бутирська І. А. Прикінцеві та перехідні положення кодексу України з процедур банкрутства: зрозуміло, що нічого не зрозуміло. *Юридична Україна*. 2020. № 4. С. 37-39. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/urykr_2020_4_8.

55.Бутирська І. А. Банкрутство фізичних осіб: проблеми теорії та практики. *Економіка та право*. 2021. № 1. С. 89-95. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/есрр_2021_1_11.

56.Бутирська І. А. Класифікація учасників провадження у справі про банкрутство. *Санація та банкрутство*. 2015. № 1. С. 119-122.

57.Бутирська І. А. Функції господарського суду у справі про банкрутство / І. А. Бутирська. *Вісник господарського судочинства*. 2015. № 4. С. 106-111.

58.Бучинська А. Й. Банкрутство фізичних осіб за законодавством України та Польщі. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2020. Вип. 2. С. 28-32. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pjuv_2020_2_8.

59.В'язовченко А. М. Концепція самоврядування професійної спільноти арбітражних керуючих. *Санація та банкрутство*. 2015. № 2. С. 116-122.

60.Вечірко І. Господарський суд як суб'єкт процесуальних правовідносин у провадженні у справах про банкрутство. *Підприємництво, господарство і право*. 2008. № 6. С. 21-26.

61.Вечірко І. О. Особливості процесуального статусу боржника в провадженні у справах про банкрутство. *Вісник господарського судочинства*. 2008. № 5. С. 54-59.

62.Гелетій М. Банкрутство фізичної особи : спосіб подолати чи поглибити «боргову яму» населення? *Юридична газета*. 2013. № 13. С. 42-43.

63.Гой В. В. Деякі особливості використання іноземного досвіду державного регулювання інституту банкрутства в українських умовах. *Інвестиції: практика та досвід*. 2013. № 20. С. 80-84.

64.Гой В. В. Економічні інститути у системі протидії кримінальним банкрутствам в Україні. *Агросвіт*. 2013. № 20. С. 71-75.

65.Гой В. В. Причини та види протиправних банкрутств в економіці України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2013. № 10. С. 94-98.

66.Грабован Л. І. Погашення грошових вимог кредиторів у процедурі санації та мировій угоді у справах про банкрутство. *Санація та банкрутство*. 2015. № 3/4. С. 257-266.

67.Грек Б. Декриміналізація законодавства у сфері банкрутства та її наслідки. *Юридична Україна*. 2013. № 2. С. 94-100.

68.Григоренко А. В. Практичний коментар Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом». К. : ЦУЛ, 2016. 488 с.

69.Грудницька С. М., Міньковський С. В. Питання удосконалення розпорядження майном боржника у процедурі банкрутства. *Економіка*

та право. Серія : Право. 2015. № 2. С. 17-24. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/escrpr_2015_2_4

70. Гурин М. О. Процесуальна форма розгляду справ про визнання правочинів боржника недійсними у справі про банкрутство. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. 2022. Вип. 69. С. 185-188. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2022_69_33.

71. Гурин М. О. Строки, що застосовуються під час визнання правочинів боржника недійсними у процедурі банкрутства. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. 2022. Вип. 70. С. 219-223. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2022_70_35.

72. Гуцалюк О. М. Розвиток державного регулювання економічних відносин у сфері банкрутства в Україні. Вісник економічної науки України. 2020. № 1. С. 188-191. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Venu_2020_1_28.

73. Джузь В. Інститут неспроможності: світовий досвід розвитку і особливості становлення в Україні: монографія. 2-е вид. К. : Юридическая практика, 2006. 384 с.

74. Дутка В. В. Санація боржника до відкриття провадження у справі про банкрутство. Економіка та право. 2021. № 1. С. 96-101. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/escr_2021_1_12.

75. Заболотній С. В. Правове регулювання судових процедур банкрутства та порядок їх застосування. *Юридичний вісник. Повітряне і космічне право*. 2010. № 2. С. 58-61. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npnau_2010_2_18

76. Загоруй Л. М. Банкрутство фізичної особи – не підприємця. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка. 2020. Вип. 1. С. 204-212. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlduvs_2020_1_21.

77. Ільєнок Т. В. Визнання угод недійсними у процедурі банкрутства. *Вісник господарського судочинства*. 2010. № 4. С. 43-49.

78. Іорданов В. П. Колізії у законодавстві про банкрутство або різне застосування норми права судами України. *Вісник господарського судочинства*. 2008. № 5. С. 143-153.

79. Кабенюк Ю. В. Оплата послуг арбітражного керуючого у справі про банкрутство (неплатоспроможність): виплатити не можна відмовити. *Юридична Україна*. 2020. № 4. С. 42-44. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/urykr_2020_4_10.

80. Козирева В. П., Гаврилішин А. П. Юрисдикція справ про банкрутство у господарському судочинстві. *Юридичний вісник. Повітряне і космічне право*. 2020. № 3. С. 155-162. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npnau_2020_3_24.

81. Козирева В. П. Фіктивне банкрутство. *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2009. № 9. С. 74-80.

82. Козирева В. П., Вертузаєва І. М. Ліквідаційна процедура у справах про неспроможність окремі питання категоріального апарату та підстави застосування. *Юридичний вісник. Повітряне і космічне право*. 2010. № 1. С. 64-68. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npnauc_2010_1_20

83. Козирева В. П., Гаврилішин А. П. Генезис неспроможності та банкрутства. *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2008. № 10. С. 72-83.

84. Кришевич О., Рощина О. Доведення до банкрутства: кримінально-правовий аспект та розмежування з шахрайством. *Юридичний вісник. Повітряне і космічне право*. 2015. № 1. С. 143-147. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npnauc_2015_1_29

85. Кудрявцева В. В., Бернацька Ж. П. Кодекс України з процедур банкрутства, як спроба антикорупційного реформування системи неплатоспроможності. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія : Юридичні науки. 2020. № 10. С. 38-43. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnjju_2020_10_7.

86. Кузьменко О., Безрутченко С. Аналіз проблем правозастосовної діяльності у сфері фіктивного і прихованого банкрутства. *Право України*. 2009. № 3. С. 109-113.

87. Кушнір І. Особливості державного регулювання банкрутства: зарубіжний досвід та національний аспект. *Сіверянський літопис*. 2008. № 4. С. 182-187.

88. Лазаренко В. В. Доведення до банкрутства окремих суб'єктів господарської діяльності: поняття та правове регулювання. *Держава і право. Юридичні і політичні науки*. 2021. Вип. 89. С. 115-123. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dip_2021_89_13.

89. Мартинов А. А., Мартинова Л. В., Сташевська І. В. Нормативно-правове регулювання процедури банкрутства в Україні: сучасний стан та напрями вдосконалення. *Економіка. Фінанси. Право*. 2022. № 4. С. 18-23.

90. Мельниченко Р. Правовий механізм банкрутства державних підприємств в Україні. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2020. № 5. С. 71-83. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/uazt_2020_5_9.

91. Минчинська І. В. Зарубіжний досвід державного регулювання банкрутства в умовах постіндустріальної економіки. *Економічний простір*. 2020. № 158. С. 101-109. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpros_2020_158_18.

92. Мінковський С. В., Чипиженко Є. В. Питання конкуренції норм Кодексу України з процедур банкрутства та Закону України «Про виконавче провадження» у справах про неплатоспроможність фізичних осіб. *Економіка та право*. 2021. № 4. С. 32-38. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpr_2021_4_5.

93. Міньковський С. В. Розпорядження Майном боржника як судова процедура банкрутства. *Вісник господарського судочинства*. 2010. № 1. С. 187-195.

94. Москвін Б. Банкрутство як механізм антикризового управління підприємством. *Вісник Київського національного торговельно-економічного університету*. 2020. № 2. С. 58-68. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vknteu_2020_2_7.

95. Никитченко Н., Донков С. Особливості процедур банкрутства об'єктів державної власності. *Право України*. 2020. № 4. С. 216-224. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/prukr_2020_4_20.

96. Олійник Є. О. Підстави виникнення та перспективи розвитку в Україні інституту банкрутства фізичних осіб. *Соціально-гуманітарний вісник*. 2020. Вип. 32-33. С. 209-212. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sochumj_2020_32-33_107.

97. Олійничук О. І., Ронська О. Г. Протиправні дії у сфері банкрутства: концептуальні та порівняльно-правові аспекти. *Актуальні проблеми правознавства*. 2022. Вип. 1. С. 63-69. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aprpr_2022_1_12.

98. Онисько С. М. Фінансова санація та банкрутство підприємств : підручник. Львів : Магнолія плюс; видавець СПД Піча В. М., 2006. 265 с.

99. Панченко В. В. Організаційно-правові аспекти розгляду справ про транскордонні банкрутства з множинними провадженнями. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право*. 2022. Вип. 72(1). С. 150-154. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2022_72\(1\)_27](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2022_72(1)_27).

100. Панченко В. В. Транскордонні банкрутства в Україні: організаційно-правові питання. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. № 3. С. 56-60. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/anporpr_2022_3_12.

101. Поєдинок В. В., Коваленко І. В. Відповідальність директорів у процедурах неспроможності (банкрутства) за законодавством ЄС та окремих держав-членів ЄС. *Економіка та право*. 2021. № 1. С. 48-60. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpr_2021_1_7.

102. Поляков Р. Б. Становлення конкурсного процесу (процедури банкрутства) та його розвиток у 1990-х роках в незалежній Україні. *Економіка та право*. 2020. № 3. С. 27-33. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpr_2020_3_5.

103. Поляков Б. М. Законодавство України про банкрутство: теорія та практика його застосування. К. : Юридична думка, 2005. 240 с.

104. Поляков Б. М. *Право неспроможності (банкрутства) в Україні* : підруч. для студ. вищ. навч. закл. К. : Ін Юре, 2011. 560 с.

105. *Правове регулювання банкрутства* : підручник / за ред. Л. С. Сміяна. К. : КНТ, 2009. 464 с.

106. Практика розгляду справ про банкрутство / [упоряд. Б. М. Поляков]. К. : Юридична практика, 2006. 336 с.

107. Пчелін В. Б. Сучасний стан нормативно-правової регламентації процедур банкрутства в Україні. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2020. № 2. С. 178-188. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnUvs_2020_2_20.

108. Радзивілюк В. Процедури запобігання банкрутству (неспроможності) : види, система, поняття. *Підприємництво, господарство і право*. 2015. № 1. С. 3-6.

109. Радзивілюк В. В. Зарубіжний досвід правового регулювання досудових процедур запобігання банкрутству (неспроможності) та вдосконалення національного законодавства. *Вісник господарського судочинства*. 2015. № 1. С. 116-123.

110. Радзивілюк В. В. Предмет інституту запобігання банкрутства (неспроможності). *Юридичний вісник. Повітряне і космічне право*. 2010. № 2. С. 54-57. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npnau_2010_2_17

111. Радзивілюк В. В. Щодо цілей інституту запобігання банкрутству (неспроможності). *Право України*. 2010. № 8. С. 88-94.

112. Радзивілюк В. В., Поляков Р. Б. Проблеми застосування господарсько-процесуальних норм у процедурі банкрутства (неплатоспроможності). *Право України*. 2020. № 7. С. 147-158. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/prukr_2020_7_14.

113. Рибалко О.М. Фіктивне банкрутство та ознаки його виявлення. *Вісник Запорізького національного університету*. 2011. №2(10). С. 72-77.

114. Слободчикова Н. В. Поняття судових процедур у справах про банкрутство. *Вісник господарського судочинства*. 2015. № 4. С. 121-125.

115. Стахеєва-Боговик О. О. Зміст та ключові концепції основного та неосновного провадження у справах про транскордонну неспроможність. *Часопис Академії адвокатури України*. 2013. № 3. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chaau_2013_3_21

116. Суббот А. Санація як форма сприятливого правового регулювання відносин у сфері банкрутства. *Віче*. 2015. № 2. С. 28-31.

117. Судова практика Верховного суду України та Вищого господарського суду України з питань застосування законодавства про банкрутство. *Санація та банкрутство*. 2015. № 1. С. 55-106.

118. Судова практика Верховного суду України та Вищого господарського суду України з питань застосування законодавства про банкрутство. *Санація та банкрутство*. 2015. № 3/4. С. 90-203.

119. Таликін Є. Функції та процесуальна форма розгляду справ про банкрутство господарським судом. *Юридична Україна*. 2013. № 5. С. 85-91.

120. Твердохліб Ю. Правова природа арбітражного управління підприємством у процедурі банкрутства. *Право України*. 2013. № 1/2. С. 418-426.
121. Устюгова Я. Порядок отримання інформації про відсутність банкрутства юридичної особи та фізичної особи-підприємця через Інтернет. *Радник в сфері державних закупівель*. 2015. № 6. С. 20-22.
122. Череп А. В. Фінансова санація та банкрутство суб'єктів господарювання : підручник / А. В. Череп. К. : Кондор, 2006. 380 с.
123. Чернадчук В. Д. Правове регулювання неплатоспроможності банків : навчальний посібник / В. Д. Чернадчук. Суми : Університетська книга, 2007. 280 с.
124. Чорна Ю. Законодавство про неспроможність в Японії. *Право України*. 2013. № 3/4. С. 435-441.
125. Чорна Ю. В. Італійський інститут неплатоспроможності та банкрутства. *Санація та банкрутство*. 2015. № 2. С. 110-115.
126. Чорна Ю. В. Система законодавства Канади про банкрутство: загальна характеристика. *Санація та банкрутство*. 2015. № 1. С. 128-134.
127. Шапіро В. С. Заходи щодо запобігання банкрутства за національним та зарубіжним законодавством: порівняльно-правовий аспект. *Економіка. Фінанси. Право*. 2015. № 6. С. 31-34.
128. Югаєв М. В. Актуальні питання процедури банкрутства фізичної особи-підприємця. *Бюлетень міністерства юстиції України*. 2013. № 4. С. 5-9.
129. Юріна А. Л. Правова природа відносин неспроможності (банкрутства). *Вісник Одеського національного університету*. 2010. Том 15. Вип. 1 : Правознавство. С. 70-78.
130. Яковлев О. О. Становлення та історичні етапи розвитку інституту банкрутства в Україні. *Університетські наукові записки*. 2010. № 2. С. 140-148. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unzap_2010_2_20